

Mens en Welzijn **voorst**

Ons kompas
2026 - 2030

Mens en Welzijn
Voorst

Ons uitgangspunt

Wij zijn waar inwoners leven en elkaar ontmoeten.

- Iedereen kan meedoen.
- Iedereen voelt zich gezien.
- Leven gaat over gezond zijn, contact met anderen en van betekenis zijn.

Onze inzet

Wij ondersteunen inwoners, verenigingen en buurten sterker te worden en elkaar te vinden. Van jong tot oud. We kijken naar wat mensen goed kunnen, interessant, leuk of belangrijk vinden.

Onze ambities voor de komende 4 jaar

Welkom

Wij willen dat alle inwoners zich welkom voelen. Het maakt niet uit hoe oud je bent of waar je vandaan komt. Iedereen wordt gezien en gehoord.

Wij maken graag uitgebreid kennis met inwoners. Want als we elkaar beter kennen, kunnen we elkaar beter ondersteunen. Zo versterken we elkaar!

Gezamenlijke kracht versterken

Met onze verschillende expertises vullen we elkaar aan. Door samen te werken en kennis te delen zorgen we voor sterke dorpen en buurten, waarin inwoners elkaar ontmoeten en ondersteunen.

Samen leren en scharrelen

Scharrelen betekent aanwezig zijn daar waar inwoners zijn zonder vaste planning en met oprechte aandacht voor inwoners. De moed om te proberen, en de ruimte om fouten te maken, helpen ons om te leren en te groeien. Dit doen we samen met onze partners: gemeente, zorgorganisaties en woningcorporaties. Zo werken we vanuit wat inwoners nodig hebben.

Zo werken wij

- In verbinding**
(samen is beter dan alleen)
- Dichtbij en toegankelijk**
(wij zien wat wel kan)
- Betrouwbaar**
(we doen wat we beloven)

Buurtverbinders

Buurtverbinders zijn inwoners die buurtgenoten, initiatieven en organisaties verbinden. Wij willen buurtverbinders vinden, verbinden, enthousiasmeren, stimuleren, zodat ze kunnen delen, leren en groeien en er sterke buurten ontstaan.

Jongeren

Samen ontdekken we wat jongeren kunnen en leuk vinden. We helpen hen groeien en verbinden hen met de buurt aan alle leeftijden. Zo merken ze: ik hoor erbij. Dat geeft zelfvertrouwen, verbinding en het gevoel dat je ertoe doet.

Onze betekenis voor inwoners

We willen laten zien wat er ontstaat. Samen met inwoners onderzoeken we wat werkt en wat beter kan. Zo zorgen we dat onze ondersteuning blijft aansluiten bij wat nodig is, en dat we blijven bijdragen aan prettig samenleven in de gemeente Voorst.

Samen kunnen we meer zelf

- Menselijk contact is essentieel.
- Meer contact betekent meer steun en veerkracht.
- Sterke buurten voorkomen problemen en maken ze kleiner.

Inhoudsopgave

Ons Kompas 2026-2030	4
• Samen kunnen we meer zelf	
1 Visie & Missie	4
2 Kernwaarden & kwaliteiten	5
• Onze kernwaarden	5
• Onze kernkwaliteiten	5
3 Hoe werken wij?	6
4 Waarom werken wij zo?	8
• Sterke gemeenschappen zijn veerkrachtig	9
• Conclusie voor ons werk	9
5 Ontwikkelingen & Scenario's	10
• Van ontwikkelingen naar scenario's	10
• Van scenario's naar uitvoering	10
• Hoe we ons instellen op deze met elkaar samenhangende scenario's	11
6 Specifieke ambities	13
• Welkom	13
• Buurtverbinders	13
• Samenhang tussen programma's versterken	13
• Jongeren	13
• Samen leren en scharrelen	14
• Onderzoek met inwoners	14

Ons Kompas 2026-2030

Samen kunnen we meer zelf

In dit kompasdocument schetsen wij waar Mens en Welzijn Voorst de komende vier jaar naar toe wil bewegen, vanuit welke visie, met welke missie en vanuit welke kernwaarden we dat doen en wat iedereen van onze organisatie kan en mag verwachten.

We beschrijven wat in de komende vier jaar onze bijdrage is aan een inclusieve, zorgzame Voorster samenleving waarin iedereen wat te bieden heeft en kan meedoen. En hoe we in deze bijdrage streven naar duurzame oplossingen voor individuele en collectieve vragen. Waarbij alles wat er in inwoners en buurten al aanwezig is, het vertrekpunt is van ons professionele handelen. Dat ontdekken, verbinden en versterken we. Ons team werkt dienend en aanvullend en neemt niet over wat inwoners, zelf of samen, kunnen. We zijn niet voor alles, en altijd in dezelfde mate, nodig, maar onze inzet is nooit overbodig. Net als openbaar groen, gebouwen en wegen, is er een onderhoudsplan nodig voor het samenleven. Sociaal beheer en onderhoud. Om met inwoners hun kracht te (her)ontdekken en ze

betekenisvol aan te haken in hun sociale omgeving. Bijvoorbeeld door aan te haken bij een van de vele activiteiten en initiatieven die er in de gemeente Voorst zijn. Om met groepen inwoners mee op te lopen op weg van idee naar actie. En om bij te dragen aan een krachtig en verbonden verenigingsleven. Samenleven is nooit 'af'.

Dit document is het resultaat van interne reflectie en dialoog, onze interpretatie van lokale en landelijke maatschappelijke ontwikkelingen en de voortdurende contacten die we hebben met inwoners en andere externe stakeholders. We hebben scherp gekregen wie we zijn, waar we van zijn (en waarvan niet) en welk professioneel handelen ons in staat stelt om de meeste maatschappelijke impact te kunnen maken. Dit stuk is meer dan een visiedocument. Het is een document die als richtingwijzer dient voor onze organisatie en de manier waarop we ons in de gemeente Voorst willen positioneren. Als ons kompas dat richting geeft.

1 Visie & Missie

Visie: "Mens en Welzijn Voorst gelooft in een samenleving waarin iedereen mee kan doen en zich gezien voelt. Waar het leven meer is dan alleen gezond zijn, maar ook draait om verbondenheid en betekenis. Daarom zijn wij daar waar inwoners leven en elkaar ontmoeten. We werken vanuit vertrouwen, benutten elkaars expertise en zetten in op het ervaren en versterken van collectieve kracht. Door signalen op te vangen en actief te reageren op ontwikkelingen, dragen wij bij aan een veerkrachtige en inclusieve gemeenschap in de gemeente Voorst."

Missie: "Samen ontdekken, samen doen, samen groeien. We zetten ons in om de kracht van inwoners en buurten te versterken. Niet door hulpvragen centraal te zetten, maar door te ontdekken en te versterken wat inwoners voortdrijft, zelf goed kunnen en belangrijk, leuk of interessant vinden. Op basis hiervan brengen we verbindingen tot stand. In buurten, verenigingen en van jong tot oud. Iedereen hoort erbij en kan bijdragen aan een betrokken en inclusieve gemeenschap waar iedereen zich welkom voelt."

2 Kernwaarden & kwaliteiten

Onze kernwaarden

In verbinding: samen is beter dan alleen
We leggen actief verbindingen tussen inwoners, netwerken en samenwerkingspartners. Door aanwezig te zijn waar mensen samenkomen en gebruik te maken van elkaars expertise, versterken we de sociale samenhang in de gemeente Voorst.

Dichtbij en benaderbaar: wij zien wat wél kan
We luisteren naar wat inwoners nodig hebben, helpen hen te ontdekken wat ze zelf kunnen doen en bouwen mee aan hun ideeën en plannen.

Betrouwbaar: we doen wat we beloven
We zijn duidelijk in wat iedereen van ons kan verwachten. Dit vormt de basis voor vertrouwen en kwaliteit in onze relatie met inwoners en samenwerkingspartners.

Onze kernkwaliteiten

Samenwerken
We zijn uitstekend in staat om het gezamenlijk belang voor ogen te houden en in balans te houden met het eigen belang. Hier hoort bij dat we andere belanghebbenden tijdig, juist en volledig informeren, dat we deskundigheid van anderen respecteren en dat we hier ook gebruik van maken. We hebben oog voor de doelen en ambities van anderen.

Samenbrengen
Het is simpel: pas als inwoners, groepen inwoners, verenigingen, organisaties met elkaar in contact komen, leren ze elkaar kennen. Ze leren wat ze kunnen, willen en belangrijk vinden, maar ook wat ze elkaar te bieden hebben. Door onze positie in het werkveld, dichtbij inwoners en in voortdurend contact met partnerorganisaties, kunnen wij inwoners en organisaties bij elkaar brengen, verbinden en wat ze te bieden hebben, mobiliseren. Zodat ze zelf verder kunnen. Waarbij wij, dienstbaar en aanvullend werkend, met ze blijven oplopen.

Betrokken & Zorgzaam
Mens en Welzijn Voorst heeft oprechte interesse in en voelt zich betrokken bij anderen in de samenleving. We zijn inlevend, invoelend (empathisch) en begripvol.

Op basis van deze kwaliteit werken we aan relaties, vertrouwen en veiligheid, creëren we betrokkenheid, ruimte voor verbindingen tussen inwoners en stimuleren we verantwoordelijk en oplossingsgericht gedrag. Dat doen vanuit de drive die we voelen om inwoners bij elkaar te brengen en met elkaar te verbinden.

Innovatief
Feitelijk behoort innovatie standaard tot ons werk. Een deel ervan is werkontwikkeling; alles wat er in het werk van alledag gebeurt, waardoor je het werk met elkaar door ontwikkelt. Zodat je blijft doen, waar de samenleving om vraagt. Het is inspelen op de realiteit. We anticiperen niet alleen op veranderingen, maar komen zelf ook met nieuwe ideeën en initiëren veranderingen die nodig zijn voor de huidige samenlevingsvraagstukken. Dit zit op visieniveau en vraagt het opdoen van nieuwe kennis en een open, leergierige houding. Deze waarden vormen de basis voor ons dagelijks handelen en onze strategische keuzes.

3 Hoe werken wij?

Mens en Welzijn Voorst heeft een stevige geschiedenis van betrokkenheid van en bij inwoners en het bieden van ondersteuning op maat. In het verleden werkten onze medewerkers vanuit specialistische functies met een duidelijk afgebakend werkterrein. Deze aanpak heeft ons veel expertise en kwaliteit gebracht, en vormt nog steeds een stevige basis.

De afgelopen twee jaren hebben we bewust gekozen voor een nieuwe koers: van specialistisch naar generalistisch werken. Onze medewerkers zijn nu generalisten, maar ieder van hen brengt specifieke aandachtsgebieden en expertise mee, waardoor we een breed palet aan kennis en vaardigheden behouden.

Dit geeft ons de flexibiliteit om beter aan te sluiten bij de diversiteit van vragen van inwoners in de gemeente Voorst.

We willen de komende vier jaar trouw blijven aan de koers die we hebben ingezet. Dit betekent dat onze basishouding er één is van welkom heten, luisteren, de ander horen, verbinden en versterken. Met als voortdurende focus: krachtige inwoners en sterke gemeenschappen.

Hierbij is iedereen welkom, er bestaan geen gekke vragen. En het betekent dat wij ons netwerk in de dorpen verder gaan versterken en uitbreiden. Voor ons betekent 'bij Mens en Welzijn Voorst komen' elk moment waarop wij inwoners ontmoeten, waar dat ook is. In hun eigen dorp, in de wijk of bij hen thuis.

Sinds 2020 zetten we steeds sterker in op gemeenschapsontwikkeling en -versterking. Bij gemeenschapsontwikkeling draag je eigenaarschap, zeggenschap, regie en grip over aan groepen inwoners. Het leidt tot het ervaren en benutten van collectieve kracht. En tot het vergoten van het zelfoplossend vermogen bij groepen inwoners en meer regie over en grip op hun (buurt)leven.

Dat vraagt van een professionele organisatie allereerst een bescheiden grondhouding. Niet langer draait het direct om wat je zelf kunt inbrengen om een probleem op te lossen. De meest duurzame oplossing wordt door mensen zelf bedacht. Het vraagt om focus op inwoners in plaats van alleen op hun hulpvragen. Die hulpvragen zijn daarmee niet van tafel. Ze bestaan en blijven soms bestaan. Maar als je inwoners leert kennen voorbij hun hulpvraag, dienen zich allerlei mogelijkheden aan richting duurzame, door henzelf gedragen, antwoorden op die hulpvraag. Dat is relatiegestuurd in plaats van taakgericht werken.

Daarnaast beseffen we ons terdege dat je gemeenschappen niet kunt 'bestellen' als je ze nodig hebt. Het vraagt permanente inzet om inwoners en groepen inwoners met elkaar te verbinden. Het is bouwen aan relaties en vertrouwen. Ontmoetingen mogelijk maken en eraan bijdragen dat inwoners samen gaan doen wat ze leuk, interessant, belangrijk of nodig vinden. Omdat samen doen de brandstof is van gemeenschappen. Dat betekent ook dat onze inzet altijd nodig is en blijft. Samenleven is nooit 'af'.

We kiezen bewust voor duurzame verbindingen tussen inwoners en het opbouwen van veerkrachtige gemeenschappen. Niet vanuit het principe 'u vraagt, wij draaien', maar vanuit samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid. Zo bouwen we samen aan een sociale basis die blijft vanuit de overtuiging dat sterke gemeenschappen zelf veel individuele en collectieve problemen kunnen voorkomen en oplossen. Het is een andere insteek om preventief werken vorm te geven. Hierbij zijn we geïnspireerd door de samenwerking met twee prachtige inwonersinitiatieven – De Benring en Trefpunt Duistervoorde – en onze deelname aan het project 'Sterke Buurtverbinders' van het Oranje Fonds. Deze manier van werken willen we de komende jaren verder verdiepen en versterken.

Binnen die werkwijze hebben we nog veel te leren en ontdekken. Dat doen we door te 'scharrelen':

experimenteren, uitproberen en onderzoeken wat werkt. Dat betekent dat we aanwezig zijn in de buurten en dorpen van de gemeente Voorst. Altijd met een open, lerende en nieuwsgierige houding die nodig is om te ontdekken wat inwoners en buurten zelf al in huis hebben.

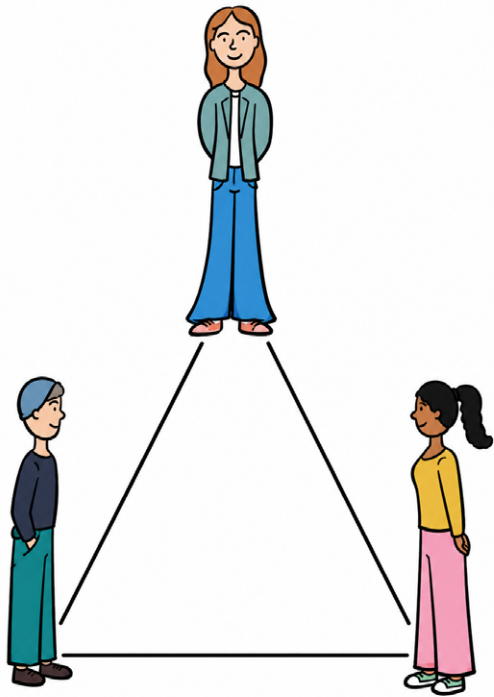
De gemeente Voorst is een groene en landelijke gemeente. Ze kenmerkt zich door een sterke onderlinge verbondenheid, een rijk verenigingsleven en een hoge leefbaarheid. Het bestaat uit twaalf dorpskernen, elk met een eigen identiteit, sociale dynamiek en karakteristieke gemeenschap. Juist deze diversiteit maakt dat onze aanpak altijd maatwerk is: we sluiten aan bij de lokale cultuur, gebruiken wat al sterk is en versterken wat groeit.

De aanwezige krachten, talenten, sociale verbanden, belangrijke plekken, cultuur en economische 'assets' verbinden en versterken we. Zo dragen we bij aan meer sociale samenhang in dorpen en buurten. Onze manier van werken vraagt voortdurende reflectie op onze rol en handelen, een zorgvuldige dialoog om onze werkwijze goed te laten aansluiten op gemeentelijk beleid en de werkwijzen van samenwerkingspartners en de bereidheid om samen te leren.

4 Waarom werken wij zo?

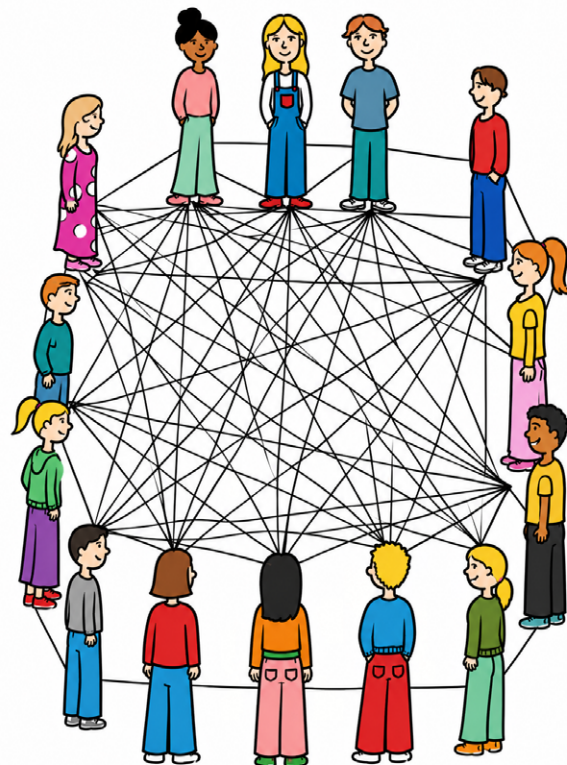
Internationaal onderzoek laat overtuigend zien hoe belangrijk sociale verbindingen zijn. Neurowetenschapper Julianne Holt-Lunstad analyseerde meer dan 200 studies met bijna 4 miljoen deelnemers. Conclusie: sterke sociale verbondenheid vermindert het risico op vroegtijdig overlijden met 50%. Een gebrek aan sociale contacten vergroot dit risico even sterk. In een tweede langlopend onderzoek bleken niet leefstijl- of omgevingsfactoren, maar de hoeveelheid intensief én licht sociaal contact de belangrijkste voorspellers van een lang en gelukkig leven. Je ergens thuis voelen, onderdeel zijn van een groep en mensen herkennen of begroeten: sociaal verbonden zijn is letterlijk van levensbelang.

Figuur 1

Hoe meer verbindingen inwoners hebben, hoe groter de kans dat zij binnen hun netwerk antwoorden of oplossingen vinden. In een netwerk van drie inwoners bestaan drie onderlinge verbindingen; in een netwerk van veertien inwoners zijn dat er al 91. In een gemeenschap waar kennis, energie en bereidheid om elkaar te helpen door deze verbindingen stromen, ontstaan talloze informele 'hulplijnen'. Door te bouwen aan dit ondergrondse wortelstelsel wordt het sociale weefsel sterker, worden inwoners weerbaarder en vinden zij vaker zelf duurzame oplossingen. De afhankelijkheid van professionals neemt daarmee af.

Een wijk waarin geïnvesteerd wordt krijgt verbinding en samenhang. Dan werk je aan figuur 2. Gemeenschapsgericht werken boort alle talenten, dromen en andere middelen aan waarover de bewoners beschikken. Hoe diverser, hoe beter, want dat maakt het 'gedragsrepertoire' van de wijksamenleving veel groter. Tegelijkertijd werkt gemeenschapsgericht werken aan het ontwikkelen van de verbanden in de wijk. Als je elkaar niet kent, in een anonieme wijk bijvoorbeeld, kun je elkaars talenten ook niet in stelling brengen. Je werkt actief aan het groter maken van de kring.

Figuur 2

Sterke gemeenschappen zijn veerkrachtig

Een belangrijk kenmerk van ecosystemen is hun veerkracht. Veel gemeenten werken aan veerkrachtige wijken. Veerkracht is niet het resultaat van een optelsom van allerlei positieve 'elementen', zoals voldoende inkomen, voldoende werk en voldoende onderwijs. Veerkracht ontstaat als gevolg van interactie. Door veel inwoners die met elkaar een verband vormen en binnen dat verband een hoog niveau van interactie en activiteit hebben. Als een ecosysteem veerkrachtig is, dan heeft een verstoring (beschadiging, trauma, veranderingen in de omgeving) op de ene plek, compenserende activiteit op andere plekken tot gevolg, zodat het systeem als geheel 'terugveert' (veerkracht, resilience).

Onderzoek naar gemeenschapsgericht werken op basis van de ABCD-principes laat zien dat zich op verschillende plekken vergelijkbare patronen voordoen (Fortuin & Visser). Deze mechanismen versterken gemeenschappen en leveren duurzame meerwaarde op:

- 1 Samen doen creëert energie en beweging**
Door inwoners samen iets te laten doen ontstaan relaties, wederkerigheid en positieve reuring. Dit 'samen doen' vormt de motor van iedere community.
- 2 Relaties blijven opbrengsten genereren**
Wat tussen inwoners ontstaat, vaak onzichtbaar maar merkbaar, leidt tot nieuwe initiatieven. Deze opbrengsten zijn niet te plannen, maar ontstaan door intacte verbindingen.

- 3 Enthousiasme verspreidt zich**
Aanwezig zijn waar energie zit versterkt het netwerk. Enthousiasme blijkt besmettelijk: het trekt telkens nieuwe inwoners aan en vergroot de beweging.
- 4 Van het één komt het ander**
Door kleine gemeenschappen met elkaar te verbinden ontstaat kruisbestuiving. Elke nieuwe verbinding leidt tot nieuwe activiteiten en versterking.
- 5 Samenleven vraagt blijvend sociaal onderhoud**
Gemeenschappen zijn nooit 'af'. Door groepsdynamiek en veranderingen is blijvend sociaal beheer nodig. Sociaal werkers lopen daarom mee met gemeenschappen om relaties te onderhouden en nieuwe te laten ontstaan.

Conclusie voor ons werk

Samenleven begint met koffiedrinken, samen dingen doen en weer koffiedrinken. Er gebeurt van alles en er ontstaan opbrengsten die zich in geen enkel plan van aanpak vooraf laten plannen en verzinnen. Dit alles betekent niet dat de resultaten van gemeenschapsgericht werken toevalstreffers zijn. Het is hard werken om de patronen die hierbij een rol spelen in gang te trekken en houden. Daarbij draait het voortdurend om wat er tussen mensen kan ontstaan; het doel is mensen samen brengen. Zolang relaties goed zijn, blijven ze opbrengsten genereren. Sterke gemeenschappen zijn veerkrachtig, hebben zelforganiserend vermogen en zijn minder afhankelijk van professionele energie en inzet voor de oplossing van vraagstukken en problemen.

5 Ontwikkelingen & Scenario's

De samenleving is continu in ontwikkeling. Samenleven is nooit af maar 'always becoming'. Demografische, economische, sociale, technologische, ecologische en politieke ontwikkelingen hebben directe invloed op ons werk. Ze hebben invloed op inwoners en hun omgeving en wij werken met inwoners. Vanuit ontwikkelingen die we extra relevant voor ons werk achten, hebben we scenario's uitgedacht die zich in ons werk zouden kunnen gaan voordoen. Daarbij schetsen we hoe we daar, door gemeenschapsgericht te werken, op inspelen.

Voor ons werk extra relevante ontwikkelingen:

- De financiële druk op gemeenten i.c.m. de toenemende kosten in de zorg en het sociaal domein en de verdeling tussen beide
- Het sterk groeiend aantal mantelzorgers
- De toenemende aandacht voor preventie met een groeiend accent op gezondheid en gedrag i.p.v. ziekte en zorg
- Het toenemend aantal inwoners dat kampt met mentale klachten zoals psychische problemen, vermoeidheid en burn-out klachten
- Individualisering en polarisatie
- De toename van sociaal isolement
- Het toenemend belang van samenwerking
- De steeds groter wordende rol en verantwoordelijkheid van inwoners i.c.m. een terugtrekkende overheid
- De snelle opmars van digitale innovatie
- Toenemende druk en rolverschuiving van vrijwilligers

Van ontwikkelingen naar scenario's

Op basis van de bovengenoemde ontwikkelingen houden we rekening met vijf scenario's, situaties die zich, dwars door elkaar heen, zouden kunnen ontwikkelen:

- 1 Omdat we werken aan gemeenschapsontwikkeling en (groepen) inwoners met elkaar verbinden, bereiken we enorm veel inwoners. We krijgen het hierdoor steeds drukker.
- 2 De vragen waarmee inwoners bij ons komen worden steeds complexer en gevarieerder.
- 3 Door tijd- en capaciteitsgebrek en de drang om ruimte te creëren en inwoners snel te willen helpen, gaan we te veel voor inwoners doen en oplossen.

- In plaats van met en door hen.
- 4 De overheid en samenwerkingspartners zien steeds meer de toegevoegde waarde van gemeenschapsgericht werken in. Dit wederzijds begrip betekent niet dat daarmee verschillende werkwijzen en verantwoordingssystemen gemakkelijk op elkaar aansluiten.
 - 5 In de hele gemeente ontstaan kleine krachtige gemeenschappen die zichzelf weten te redden en ook weer optrekken met andere kleine gemeenschappen. Zodat van het een steeds het ander komt.

Van scenario's naar uitvoering

In feite hebben we als Mens en Welzijn Voorst drie opties om de scenario's die zich mogelijk aandienen tegemoet te treden:

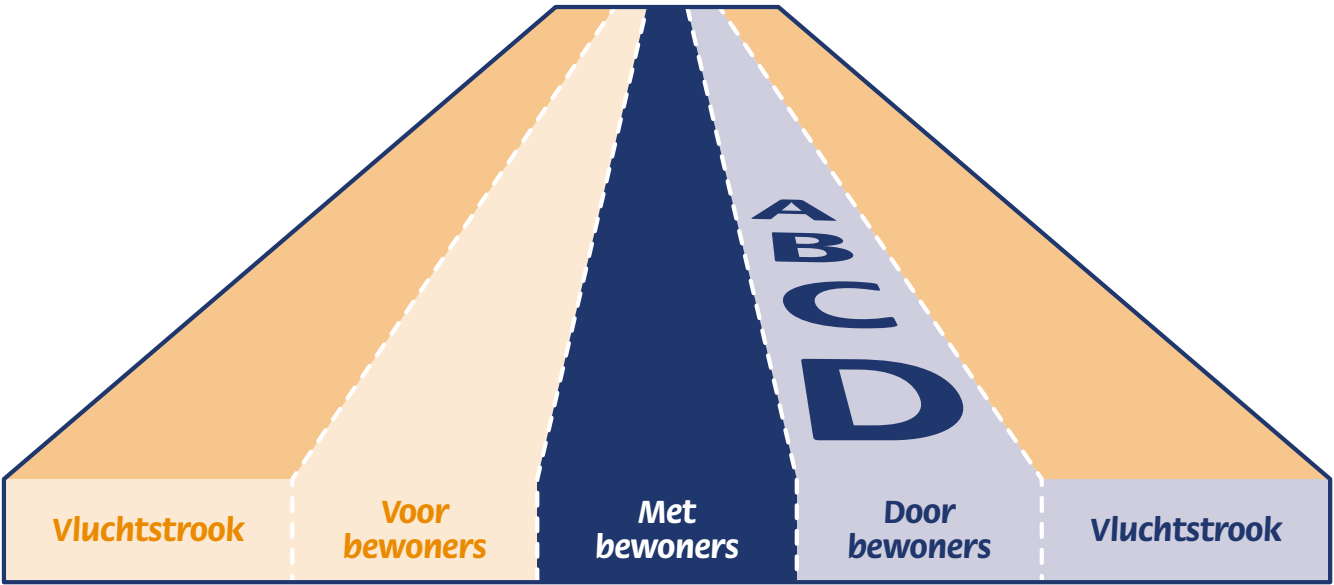
- 1 Dingen doen voor inwoners
- 2 Dingen doen met inwoners
- 3 Dingen doen door inwoners

Waarbij we onszelf, zowel in individuele ondersteuning, als in straten, buurten en dorpen steeds drie vragen stellen, in onderstaande volgorde:

- 1 Wat kunnen inwoners zelf, zonder ondersteuning?
- 2 Wat kunnen inwoners zelf, met een beetje ondersteuning?
- 3 Wat kunnen inwoners niet zonder ondersteuning?

De kunst is om 'rondom inwoners te bewegen' en de samenleving te mobiliseren. Niets doen wat inwoners zelf kunnen, maar aanvullend werken en doen wat nodig is. Dit vraagt een hoge mate van reflectie op het eigen handelen, flexibiliteit en het vermogen om aanwezige bronnen, verbanden en mogelijkheden te herkennen en gebruiken. Ons doel is dat we structureel werken aan duurzame sterke en zorgzame gemeenschappen waar inwoners samen zijn, samen doen, er voor elkaar zijn en samen tot oplossingen kunnen komen voor vraagstukken die ze belangrijk vinden.

Oftewel: 'Inwoners kunnen samen meer zelf.' Die gedachte.

Het gaat uiteindelijk steeds om het verbinden van inwoners en om het verbinden van (kleinere) gemeenschappen met elkaar. Inwoners, groepen inwoners, clubs en verenigingen. Dit betekent dat we vooralsnog kiezen voor de drie rijbanen. Waarbij we bewustwording willen ontwikkelen voor de rijbaan waarop we ons bevinden. Niet alleen voor onszelf, als sociaal werkers, maar net zo goed voor inwoners zelf. Als zij zich er zelf bewust van zijn wat ze zelf kunnen en nog van anderen nodig hebben (lees: op welke rijbaan ze zich bevinden), is er collectieve kracht ontstaan. En: de vluchtstrook is er niet voor niks. We zijn ons ervan bewust dat dit een continu leerproces is, waarbij reflectie op ons eigen handelen cruciaal is.

Hoe we ons instellen op deze met elkaar samenhangende scenario's

Onze basishouding is het versterken en verbinden van inwoners en gemeenschappen. Daarmee dragen we direct bij aan scenario 5. Om deze beweging te ondersteunen werken we dichtbij inwoners, in hun buurt of dorp. Gemeenschappen hebben een intrinsieke waarde: zij bieden vaak zelf oplossingen voor kwesties die zij belangrijk vinden (scenario 4). Gemeenschappen kun je echter niet 'organiseren' wanneer het beleidsmatig nodig is; ze ontstaan door er structureel aan te werken. Dat doen we door ontmoetingen mogelijk te maken, mensen met elkaar te verbinden en te stimuleren dat zij samen activiteiten ondernemen.

Scenario 5 vormt het fundament van samen leven. Inwoners komen dan niet automatisch bij Mens en Welzijn Voorst terecht, maar worden opgevangen door een gemeenschap waar ze kunnen aanhaken. Wanneer ze wél bij ons aankloppen, zoeken we altijd

naar duurzame verbinding met die gemeenschappen. Bij inwoners met complexe vragen (scenario 2) voeren we een tweezijdig gesprek: hun hulpvraag is belangrijk, maar de oplossing zoeken we primair in henzelf en hun omgeving. Iemand met beginnende dementie kan bijvoorbeeld ondersteuning nodig hebben, maar ook een waardevolle rol houden door mee te doen in een ontmoetingsplek. Zo ontstaat een rijker en menswaardiger leven, en worden alledaagse vragen vaak binnen de gemeenschap opgelost zonder professionele inzet.

Om dit te kunnen doen zijn momenten van reflectie essentieel. Als we voortdurend reageren op crisissituaties of voor elk vraagstuk een pilot willen starten, belanden we feitelijk in scenario 3. Ook wanneer wij oplossingen bedenken voor inwoners, ontnemen we hen eigenaarschap en vergroten we de kans dat zij terugvallen in scenario 1 of 2.

Scenario 4 vraagt om een realistische blik op de waarde van zorgzame gemeenschappen. Hoewel ze veel aandacht krijgen in beleid, zijn ze niet top-down te organiseren. In de gemeente Voorst zijn waarschijnlijk al tal van informele steunstructuren actief: buurten, straten en groepen inwoners die vanzelfsprekend voor elkaar klaarstaan. Deze hoeven we niet te formaliseren; wat nodig is, is structureel werken aan verbindingen tussen inwoners zodat nieuwe gemeenschappen kunnen ontstaan en bestaande gemeenschappen kunnen blijven groeien. Daarbij zijn verhalen en concrete voorbeelden vaak waardevoller dan cijfers en KPI's, omdat zij inzicht geven in wat gemeenschapsontwikkeling werkelijk betekent.

6 Specifieke ambities

Het werken aan scenario 5 in de praktijk

We werken volgens de principes van Asset Based Community Development, een wereldwijd erkende aanpak voor community building. Alle inzet is gericht op het ontwikkelen van veerkrachtige gemeenschappen, vanuit de overtuiging dat duurzame oplossingen ontstaan wanneer inwoners zelf richting geven. Deze werkwijze wordt ondersteund door een groeiende hoeveelheid internationaal onderzoek. Wij noemen dit 'werken aan onze scharrelkracht': aanwezig zijn in de buurt, zonder vooropgezet plan, om te ontdekken wat er al is en waar kansen liggen. Koffiedrinken en praatjes maken zijn daarin geen bijzaken, maar onderdeel van het ambacht van de sociaal werker.

Relaties bouwen en verbinden

In de praktijk betekent dit: contact maken, relaties aangaan en ontmoetingen faciliteren. We verbinden inwoners onderling én koppelen hen aan verenigingen, vrijwilligersorganisaties, ondernemers en maatschappelijke partners. Het gaat niet om wat wij doen voor inwoners, maar om wat er tussen inwoners ontstaat. Onze sociaal werkers worden zichtbaar en herkenbaar in buurten, zodat contact laagdrempelig is. Ontmoetingen vinden plaats waar dat kan: in buurthuizen, op pleinen, bij verenigingen of informeel. We brengen in kaart wat er al is: kwaliteiten van inwoners, sociale netwerken, plekken, cultuur, lokale economie en verbinden deze elementen zodat nieuwe initiatieven kunnen ontstaan.

Gemeenschap als ecosysteem

We zien gemeenschappen als ecosystemen waarin alles met elkaar verbonden is. Niet iedereen kent elkaar, maar via-via is er vrijwel altijd contact. Hoe meer verbindingen er zijn, hoe veerkrachtiger de gemeenschap. Door inwoners te verbinden, vaak onzichtbaar maar altijd merkbaar, groeit een sociaal netwerk van onderop. Na een periode van gemeenschapsgericht werken merken inwoners dat meer mensen elkaar groeten, vaker een praatje maken en elkaar beter kennen. Vaak ontstaan er spontaan activiteiten zoals Burendag, nieuwjaarsborrels of koffiemomenten.

Dienend werken

Onze sociaal werkers zijn dienend aan wat inwoners belangrijk vinden. Dat vraagt actief handelen: aanwezig zijn, verbindingen leggen en alert blijven op valkuilen. Het risico bestaat dat we te snel problemen oplossen, druk ervaren vanuit opdrachtgevers, of spreken namens inwoners in plaats van mét hen. Inwoners in the lead brengen en houden vraagt continue reflectie. Het is een gezamenlijk leerproces met inwoners en partners.

Wij hebben de komende jaren de volgende specifieke ambities. Ze sluiten allemaal aan bij het voornemen om de ingezette koers te consolideren en trouw te blijven aan onze visie en anticiperen tevens op enkele ontwikkelingen die de afgelopen tijd in een stroomversnelling zijn gekomen.

Welkom!

Wij willen dat iedereen die met ons in contact komt zich welkom voelt. Dit gevoel van 'er mogen zijn' vormt de basis van ons welzijnswerk. Daarom verankeren we de brede kennismaking stevig in onze werkwijze. Dit gesprek helpt ons om écht kennis te maken, iemands verhaal te horen en ruimte te maken voor verschillende perspectieven. Want hoe beter we elkaar kennen en begrijpen, hoe gemakkelijker we verbindingen kunnen leggen die bijdragen aan een sterke gemeenschap.

De komende vier jaar versterken wij hierin onze inzet op inclusie. Wij willen dat inwoners van alle leeftijden, achtergronden en herkomsten zich daadwerkelijk gezien, gehoord en welkom voelen bij onze organisatie.

Buurtverbinders

Buurtverbinders zijn bewoners die in een buurt buurtgenoten, initiatieven en organisaties met elkaar weten te verbinden. Buurtverbinders zijn onmisbaar in een gemeenschap waar sociale verbanden en onderlinge betrokkenheid niet vanzelfsprekend zijn. Wij willen de komende vier jaar een groep buurtverbinders aan ons verbinden die elkaar enthousiasmeren en stimuleren in hun rol als buurtverbinder. Hierbij hoort ook dat we onze ingezette beweging naar de dorpskernen willen doorzetten, we willen immers in de buurt zijn. We willen dit gemeenschapsgericht aanpakken, vanuit de kracht, het talent en ambities van inwoners zelf. Daarbij maken we actief werk van de kruisbestuiving tussen de buurtverbinders, zodat ze met elkaar kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren. En omdat we weten dat door kruisbestuiving van het een het ander komt.

Samenhang tussen programma's versterken

Gemeenschapsversterkend werken is niet alleen de taak van sociaal werkers in de buurt. Ook sociaal werkers die individuele ondersteuning bieden, actief zijn bij verenigingen en clubs, of werken met cultuur, vrijwilligers en mantelzorgers, dragen hieraan bij. Het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om dit samen te doen. Door de kracht van onze generalisten te verbinden met de specialistische kennis binnen het team en de waarde van de ontmoetingsplekken optimaal te benutten, versterken we elkaar en benutten we de volle breedte van wat we kunnen bieden. Door kennis te delen en actief samen te werken, creëren we een krachtige verbinding tussen al onze programma's.

Zo bouwen we niet alleen aan sterke gemeenschappen, maar ook aan een organisatie waarin samenwerking en samenhang vanzelfsprekend zijn.

Jongeren

Mens en Welzijn Voorst is dé welzijnsorganisatie voor de hele gemeente Voorst. Dat betekent voor jong en oud. Ook jongeren komen we tegen in de buurten en dorpen. Met hen ontdekken we hun talenten, passies en verlangens. Met als doel om deze te versterken, maar ook om ze met de buurt en de buurtgemeenschap te verbinden. Zodat jongeren op jonge leeftijd ervaren dat zij onderdeel zijn van die gemeenschap, dat zij eraan kunnen bijdragen en daarin van waarde zijn. We hebben hier al waardevolle ervaring mee opgedaan. Met de gunning en uitbreiding van een tweetal nieuwe projecten gaan we de komende vier jaar het werken voor, met en door jongeren verder versterken.

Daarnaast zetten we bewust in op inclusie en intergenerationele verbindingen. We zoeken actief naar manieren waarop jongeren op een natuurlijke en betekenisvolle manier in contact komen met andere leeftijdsgroepen. Door activiteiten, ontmoetingen en initiatieven samen vorm te geven, ontstaat er wederzijdse erkenning, begrip en betrokkenheid.

Samen leren en scharrelen

We willen de komende jaren onze scharrelkracht versterken door bewust ruimte te maken voor experimenteren en leren. Scharrelen betekent agendaloos en relatiegericht werken in buurten, ontdekken wat er al is en reflecteren op ons handelen. Dit vraagt om tijd, moed om te proberen, fouten te maken en daarvan te leren.

Leren doen we niet alleen in de praktijk, maar ook met elkaar. Door ervaringen te delen, inzichten te verbinden en elkaars expertise te benutten, verdiepen we ons vakmanschap.

Daarnaast willen we samen leren met partners zoals gemeente, zorgorganisaties en woningcorporaties. We verkennen samen wat écht gemeenschapsgericht kan, wat deels en wat niet. Ons doel: een gedeelde taal en werkwijze ontwikkelen, zodat we elkaar versterken en de impact van ons werk vergroten.

Voor inwoners betekent dit dat ondersteuning en voorzieningen beter op elkaar aansluiten, minder versnipperd zijn en meer gericht op wat zij nodig hebben om prettig te wonen en leven.

Onderzoek met inwoners

We willen de komende vier jaar zichtbaar maken wat de impact en opbrengsten van onze inzet zijn. Daarom onderzoeken en experimenteren we met meetinstrumenten die passen bij onze werkwijze: tools die niet alleen inzicht geven in veranderingen, maar ook ontmoeting en gesprek stimuleren. Inwoners betrekken we nadrukkelijk, zodat we samen leren wat werkt én uitvoerbaar is. Zo zorgen we ervoor dat onze ondersteuning echt aansluit bij wat inwoners nodig hebben, en dat zij de positieve effecten van onze gezamenlijke inspanningen in hun eigen leefomgeving terugzien.

Dit kompasdocument is onze richtingwijzer voor 2026-2030. We bouwen aan sterke, verbonden gemeenschappen door inwoners centraal te stellen, relaties te versterken en samen te leren. Samenleven is nooit af; het vraagt continu sociaal onderhoud en samenwerking.

